

Velja po pošti:  
za celo leto naprej K 26.—  
za pol leta " " 13.—  
za četrt leta " " 6.50  
za en mesec " " 2.20

V upravnistvu:  
za celo leto naprej K 20.—  
za pol leta " " 10.—  
za četrt leta " " 5.—  
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

# SLOVENEK

Inserti:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):  
za enkrat . . . 13 h  
za dvakrat . . . 11 "  
za trikrat . . . 9 "  
za več kot trikrat . . . 8 "  
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

## Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

### Vlada in stranke.

#### Jugoslovani in vlada.

Z Dunaja smo prejeli naslednje poročilo:

Načelnik „Slovanske zveze“ v državnem zboru, poslanec dr. Šusteršič je bil od novega ministrskega predsednika barona Gautscha povabljen na razgovor, ki se je vršil včeraj. Tekom razgovora je ministrski predsednik izjavil z vso odločnostjo, da je prva naloga njegova, omogočiti delavnost državnega zbora.

Po konferenci z baronom Gautschem se je dr. Šusteršič glede stališča Jugoslovanev nasproti vladi izjavil našemu dopisniku: Eno je danes gotovo. „Slovanska zveza“ ima pismeno pogodbo z mladočehskim klubom, s katerim bode tudi solidarno postopala. Moja osebna misel pa je, da jugoslovanski poslanci nimajo nobenega vzroka, že „a priori“ baronu Gautschu izražati nezaupanje. Ko je bil namreč baron Gautsch kratek čas med Badenijem in Thunom ministrski predsednik, pri nas ni zapustil prijetnih vtisov. Vsekakor pa se tudi nam priporoča reserva. Od dejanj nove vlade bode odvisen nadaljni razvoj stvari.

Posl. dr. Šusteršič se je včeraj več časa posvetoval s poslanci dr. Pacakom, dr. Kramarjem in dr. Stranskim.

#### Čehi in vlada.

Voditelji mladočehskega kluba, dr. Pacak, dr. Kramar in dr. Stransky, so imeli daljše posvetovanje z baronom Gautschem. Min. predsednik jih je povabil, da jim pojasni svoj program in s čehi dobi dotiko. Pogajanja s českimi poslanci še niso končana in se bodo nadaljevala prihodnjitorej. Dr. Stransky se je izjavil po konferenci, da čehi najbolj store, ako trezno presoja situacijo in se ne udaje iluzijam. Z optimizmom dr. Kramarja se dr. Stransky ne strinja in se boji, da bodo zopet razne intrige razdvajale stranke.

Voditelj čeških agrarcev, posl. Prašek, je izjavil: Obstrukcija ni naš končni namen, marveč le sredstvo. Od dejanj nove vlade je odvisna delavnost drž. zbora. De-

janja hočemo videti. Simpatij ali načelnega nasprotja danes vladi ne moremo izraziti. Češki radikalec dr. Baxa je istega mnenja.

#### Nemške stranke

Baron Gautsch je te dni sprejel tudi razne nemške poslance. Dr. Ebenhoch sedi: Baron Gautsch hoče nastopiti pravo pot ter uporabiti prava sredstva. Zdi se mi, da min. predsednik polaga veliko važnost na dobre odnose z nemškimi strankami, toda tako, da pri Čehih ne vzbudi nezaupanja. V prvi vrsti hoče Gautsch omogočiti delavnost zbornice.

Včeraj so bili pri baronu Gautschu tudi dr. pl. Derschatta, Prade in dr. Sylvester. Njih sodba je: Ako čehi opuste obstrukcijo, kar je upati, je mogoče uspešno delo v drž. zboru. Baron Gautsch hoče sprožiti nova pravna pogajanja med Čehi in Memci. Ako doseže premirje, bode državni zbor, ki ga vlada skliče proti koncu meseca, mogel rešiti vsa nujna vprašanja. Min. predsednik želi izvesti zahteve prebivalstva, da jih izvrši, kolikor je mogoče. V obče nemški poslanci niso nezadovoljni z izjavami in nameni barona Gautscha.

### Rusko-japonska vojska. Port Artur padel.

#### Zakaj je Steselj kapituliral.

Sedaj je jasno, zakaj je Steselj kapituliral. Ze par dni pred kapitulacijo so opazili Japonci, da ruski topovi in ruske puške jako slabo odgovarjajo. Zmanjkalo je municije. Bog zna, kako željno je ruska posadka pričakovala tistih treh milijonov patron, ki so bile že na poti, a so bile med potom konfiscirane. Zadnji čas so Rusi rabili kitajske granate, ki niso bile primerne za ruske topove in so napravljale jako malo škode. Nekaj dni pred kapitulacijo so Rusi metali iz nekaterih utrdb samo še skale na sovražnika. . . Steselj je storil, kar je mogel, gotovo ni kapituliral niti uro prej, predno so ga k temu prisilile razmere. Steselj je ranjen, mnogo generalov mrtvih ali pa ranjenih. Japonci so uspešno delovali z minami ter si priborili ves prednji teren, prekoračili jarke. Ves vzhodni pas

utrdb je bil v japonskih rokah. Najzadnje sta med temi utrdbami padli utrdba H. in Palunšan. Rusi so med nekaterimi utrdbami imeli posebne jarke z železniško progo, da je tako hitro v posamezne utrdbe prišla pomoč. Strašni so opisi o zavzetju utrdbe Sunšusan. Japonske mine so vrgle nenadoma in nepričakovano to močno utrdbo tako rekoč v zrak ter jo premenile v razvalino, pod katero je bilo podstutih na stotine ruskih vojakov. Na razvaline te utrdbe so Japonci takoj privlekli topove, da se ubranijo ruskega protinapada, a tega ni bilo, ker se je ruske posadke polasčal obup. Mine so napravljale vsak dan v nove utrdbe odprtine, skozi katere so prodirale japonske čete.

Važen vzrok za Stesljevo kapitulacijo so tudi ranjenci, katere je deloma spravil na Ljaoťšan, odkoder se, kakor trdi dopisnik nekega londonskega lista, dogovorno z Japonci ni streljalo, Japonci pa menda tudi niso streljali tja. „Daily Telegraph“ poroča iz Čfua, da je v Port Arturu 18.000 ranjenih in bolnih ruskih vojakov. Zadnji čas niso imeli niti več obvezil ter so jih morali obvezavati s predv. Aktivnega moštva je bilo le še 4000.

Eden glavnih vzrokov kapitulacije je pa rusko brodovje. O tem smo že včeraj pisali. Ko so Japonci nedavno težko poškodovali najboljše ruske ladje, tedaj so tudi oni, ki so prej trdili, da Port Artur ne bo padel, pričeli misliti na padec trdnjave.

#### Stesljevo poročilo.

Brzjavka generala Steslja od 28. dec se glasi: „Položaj trdnjave je vedno hujši. Naša največja sovražnika sta skorbut, ki kar mori moštvo, in pa 11 colne bombe, proti katerim ni varstva. Le malekaterim je prizanesel skorbut. Stori smo vse mogoče odredbe, a bolezen se razširja. Pomanjkanje streliva onemogočuje odgovarjati na sovražno kanonado. Skorbut in pa obilne izgube častnikov slabe vsak dan vrste bramborov. Stvelo padlih in pohabljenih višjih častnikov najbolj kaže velike izgube, ki smo jih imeli. Od 10 generalov sta padla dva, Kondratenko in Čerpickij, Roznatovskij je umrl, trije generali: jaz, Nadaine in Gorbalskij smo ranjeni. Od devetih polkovnikov sta padla dva, dva sta umrla za ranami, štiri so ranjeni. Nadalje je padel gardni polkovnik Butozov, ranjen je poveljnik 3. rezervnega bataljona in en kozaški poročnik. Stetnije sedaj ne štejejo več ko povprečno 60 mož. Japonci od 18. m. m. niso

napravili nobenega naskoka več. Včeraj so razstrelili pod utrdbo št. 5 eno mino. Okrog 20 drznih Japoncev je nato naskočilo nasip, a naši bajoneti in kroglice so jih podrli. Zato pa sovražnik že noč in dan obsrejlava iz 11 colnih topov posebno bolnišnice. Doslej leži v bolnišnicah 14.000 bolnih in ranjenih. Vsak dan prosi za vsprejem 300 mož.

#### Nogijevo poročilo.

Nogijevo poročilo o Stesljevih predlogih se glasi: 1 jan. ob 5. popoldne je prišel eden sovražnikov z belo zastavico k prvim vrstam naših pozicij južno od Susi-šima ter oddal pismo, ki mi je došlo ob 9. zvečer. Pismo je imelo sledečo vsebino: „Po splošnem položaju na celi črti Vaših pozicij sedeč, sem prišel do zaključka, da je nadaljni odpor v Port Arturu brez pomena, in da preprečimo nadaljnje človeške žrtve, predlagam, da se začne pogajanja glede kapitulacije. Ako ste s tem zadovoljni, Vas prosim, da imenujete komisarije, ki naj razpravljajo red in pogoje kapitulacije. Nadalje Vas prosim, da blagohotno določite prostor, kamor naj pridejo naši komisarji. To priliko porabljam, da izražam Vaši ekselenci zagotovilo svojega velespoštovanja. Steselj.“

Nogijevo poročilo nadaljuje: Takoj zjutraj odpošljem posredovalca z belo zastavo, ki naj prinese generalu Steslju sledeč odgovor: „Imam čast odgovoriti na predlog, ki ste mi ga poslali v zadevi pogajanj o redu in pogojih kapitulacije, da sem imenoval za komisarja gener. majorja Jihija, štabnega šefa naše armade. Spremlali ga bodo nekateri štabni častniki in civilni uradniki. Sešli se bodo z Vašimi komisarji dne 2 jan. v Sušivinu. Komisarji obeh strank dobe pooblastila, da podpišejo dogovor glede kapitulacije, ne da bi bilo treba potrdila ter mora ta dogovor takoj stopiti v veljavo. Ta pooblastila morata podpisati oba nadpoveljnika obeh strank. To priliko porabljam, da sporečam Vaši ekselenci svoje spoštovanje. Nogij.“

#### Zadnje ure pred kapitulacijo.

London, 3 jan. Vse iz Tokia, Cifua in od glavnega stana oblegovalne armade došle brzjavke so edine v tem, da je generalu Steslju pretekli teden pošlo strelivo za topove, ter da so vzhodni in severni fortiferali odgovarjati na uničujoč japonski bombardement iz težkih obležnih topov le s puškinim streljanjem, čisto pa še to ne General Nogij, ki je imel tudi v Port Arturu organizovane izborna vohunstvo, je tem ta-

### LISTEK.

#### Malo življenje.

Spisal Miroljub.  
(Dalje.)

#### II.

Veliki zvon se je zibal mogočno in pel z globokim glasom resno, veličastno. „Že vabi,“ so dejali ljudje, ki so bili posedli okoli gorkih peči ter se razgovarjali o tem in onem ali pa tudi dremali. „Se eno uro,“ je dejal Adolf, pogledavši na žepnico. Ljudmila bi rada odšla k organizativom, ker so hoteli pevci in pevke poizkusiti še enkrat latinsko mašo. Darovec se je bil preje z Ljudmilo posvetoval, bi-li kazalo, povabiti brata na čašo čaja. „Ne bo hotel priti,“ je reklo dekle žalostno; „poznam ga, prepoznem je.“

In rekla mu je, prosila ga je, toda on ji je sicer prijazno, a odločno odrekel.

„Pa glej, zakaj ne bi šel! Ali hočeš vedno jezo kuhati za nič in nič,“ ga je karala in mu prigovarjala.

„Ne žali me, Mila! Ti le pojdi, ne združujem te. Jaz sem obljubil, da pridem v

Boltetovo gostilno, kjer se bo zbralo več znancev. Po polnočnici te počakam pred cerkvijo.“

Tako ji je odvrnil in sestra se je molče zavila v gorko ruto ter odšla. Toda Adolf ni odinil v gostilno. Ostal je doma, sedel nekaj časa pri peči, vstal, hodil po sobi, ustavil se pri oknu in gledal venkaj v noč, zopet sedel ter podprl z roko glavo. Kako se je izpremenil! Nobena stvar ga ne veselila, v družbo iti se mu ne ljubilo, omrzelo mu je razgovarjanje, ne diši mu niti čaša dobrega vina. Nima pravega, iskrenega, odkritosrčnega prijatelja, s katerim bi se mogel pomeniti, kakor se je poprej, ko ga ni bil še zgrabil tok politike. Ako se snide s somišljeniki, je takoj politika na dnevnem redu. Eden se jezi, drugi zabavlja, tretji ugiplje, kako bi mogel v časniku prijati nasprotnika in ga raniti tam, kjer je najbolj občutnejši. In Starič vidi, da je v mnogih slučajih vendarle vse skupaj izrodek strasti. To izpoznanje ga boli, to mu jemlje ono navdušenje, ki ga je navdajalo, dokler je mislil o stvari, o borbi idealnejše. „Ce se že bojujemo, rabimo pošteno orožje, bodimo

možje, a ne paglavci, ki se na cesti z blatom ometavajo.“

To je bila njegova deviza. Brezobzirno, nesramno pisarjenje, obrekovanje, lažnjiva, izmišljena poročila, povečevanje napak in slabosti, neprestano zavijanje resnice, — vse to se mu je gnjusilo. Vsako mirno, stvarno razgovarjanje je nemogoče. Za najtehtnejše, neovržne dokaze se nihče ne zmeni, ako ne prijaajo njegovi strasti.

Utrudilo ga je razmišljanje, notranji boj ga je oslabil, v sobi mu je bilo preozko, pretesno, preveč soparno in zaduhlo. Zavil se je v plašč ter odšel na plano, ven v naravo, ki je spavala pod trdim snegom. Ledene, zimske moči so zatrle kal in rast, cvet in spev. Narava je kakor mrtva. Ni pa zamrlo življenje v človeku v onem bitju, katero je Stvarnik odlikoval nad vse druge stvari ter mu izročil vladno nad vsem, kar je pozvala na dan njegova vsemogočna beseda. Ravno v zimski dobi, v božičnem času klijejo novi, lepši upi v človeških srcih, katera ogreva in razžarja najsvetejša peezija, krščanska resnica, da se je rodil Izveličar sveta. In srca, v katerih so slavile

orgije razburkane strasti, srca, koja so siloviti valovi sveta potegnili seboj v vrtimec te trpeče, od nepokoja trepetajoče, izmučene duše, slušajo, kakor zamaknjene, nov evangelij, sladko pesem: „Mir ljudem!“

Adolfu je bilo lažje in prijetnejše pri srcu na rezkem, svežem zraku. Odvalila se je ona teža, ki ga je poprej tiščala in dušila. Že so prihajali ljudje k polnočnici. Iz gozda, izza temnih smrek je zasvetila zdaj in zdaj goreča trska ali baklja in pojavile so se zavite postave kakor duhovi. Prihajali so prebivalci gorskih vasi, katerih ni zadržal doma ne sneg, ne teman gozd, ne težaven pot. Čim bolj se je približavala dvajajsta ura, tem gostejše trume so se skupljale pred cerkvijo, v koji so že žarele in blestele nebrojne luči.

Adolfu se je zazdelo, da sliši glas Jankotov in Ljudmilin. Stopi v stran za hišni vogel. Res se približa organist in na njegovi strani stopa Ljudmila. Za njima pa so prihajali pevci in pevke Živahno, veselo sta se razgovarjala Janko in Ljudmila. Adolfu je prigovarjal neki tajni glas, naj stopi za sestro in se pridruži. Toda noga je obtičala

koj izvedel ter pričel iz vseh obležnih baterij kar sipati na mesto granate, da skoraj ni ostal kamen na kamnu. Ruski častniki, ki so v nedeljo ponoči na ruskih rušilih ušli iz Port Arturja, odkrite priznavajo, da je imela posadka prestati zadnjih 5 dni vso peklenko grozo. Neprenehoma so udarjale kroglice in v vedne večjih trumah so vodili z okopov ranjence v bolnišnice, ki so bile že itak prenapolnjene. Posadka, ki je ostala v utrdbah, ni mogla več braniti utrdbe ter je naposled kakor besna jela metati kamenje na naskakovalce, kar pa seveda ni nič pomagalo.

Sedaj se je odločil general Steselj, da je v jutro 1. januarja sklical svoje častnike, jim pojasnil položaj ter sam prvi priporočal, naj se trdnjava uda. Pri tem zgodovinskem vojnem svetu, ki se je vršil v nedeljo dopoldne, so se vršili ginljivi prizori. Steselj je predsedoval, navzoči so bili vsi generali in tudi admiral Viren. — General Steselj je baje otvoril posvetovanje s tem, da je dejal, da je sedaj prišel moment, ko mora, sledeč tajnim navedilom carjev, ustaviti prelivanje krvi. Skoro nobeno oko ni ostalo suho pri teh besedah; vendar se nihče navzočih ni drznil ugovarjati in vojni svet je takoj pričel razpravljati posameznosti, pod katerimi naj se izvrši predaja trdnjave. Vsi so povdarjali, da mora posadka brezpogojno zahtevati, da ne pride v vojno ujetništvo. Nato so sestavili koncept znanega pisma, ki naj ga pošlje general Steselj Nogiju in slednjič se je odredilo vse potrebno, da pade trdnjava zmagaču v roke taka, da bo zanj, kolikor mogoče, nerabna. Potem se je izdalo povelje, naj se še rabne utrdbe vržejo v zrak z dinamitom ter vsi topovi demonstirajo.

Obenem se je določilo, da se razstrele vse ladje v luki in tudi bojna ladja „Sebastopol“, ki leži ob Tigrovem repu, da jih ne bodo mogli rabiti Japonci.

Po vseh teh pripravah so odjezdili slednjič ob petih popoldne parlamentarji, malo pred mrakom, pod varstvom bele zastave k japonskim črtam. Kakor hitro so Japonci zagledali parlamentarje, takoj je bilo na japonski strani izdano povelje, ogenj ustaviti. Japonski častniki, tudi pod varstvom belih zastavic, so prijezdili parlamentarjem napreti.

Ko so si Rusi in Japonci prišli blizu na nekaj korakov, so se pozdravili, stisnili so si roke in slednjič so Rusi oddali Stesljevo pismo, s prošnjo, naj ga takoj oddajo Nogiju. En Japonec je vzel pismo ter odjezdil z njim v glavni stan, drugi Japonci pa so ostali pri Rusih ter se z njimi pogovarjali.

Kmalu je dešel provizeričen odgovor Nogijev, ki je dovolil premirje, nakar so se Rusi umaknili v trdnjavo. — V ponedeljek opoldne so došli obojestranski zastopniki v Sujišin. Od japonske strani je dešel general Jih. Po začetnih ceremonijah, v katerih so Japonci izrazili svoje občudovanje za junakiški odpor posadke, so bili Rusi obveščeni o vsebini Jamagatove brzojavke, v kateri ta v imenu mikadovem Steslju čestita na njegovi patrijotični požrtvovalnosti. Nato je podal general Jih japonske kapitulacijske pogoje, o katerih so se razgovarjali tečno za tečko ter jih slednjič ob pol 5. uri z malimi izpremembami sprejeli.

London, 3. jan. Dopisnik „Daily Mail“ slika zadnje ure pred kapitulacijo v Port Arturju sledeče: Ob 6. uri na Silvestrov večer so Japonci ponovili naskok na celo vzhodno stran z nenavadno silo. Ena mina je naredila vrzel na strani utrdbe H. Japonci so pridrli zavarovani pot ter vdrli v utrdbo. Boj je trajal celo noč. Japonci so

ni hotela naprej. Še je bil njegov ponos premočan in srd in nevolja, ki sta dolgo oblastno kraljevali v njegovem srcu, se nista dali tako lahko potolažiti in pregnati.

Zazvonilo je v gostih trumah se je zgrinjalo pobožno ljudstvo v cerkev. Duhovnik je stopil pred oltar, zabučale so orglje in veličastno, mogočno doneči zvoki so napolnili božji hram. Iz mladih, čistih, gladkih grl pa so prvirle glasovi neprisliljeni kakor vodica, kateri ne zadržujejo teka nobene ovire. Božja služba se je nadaljevala in s kora so zazvene mile, vesele božičnice. Prvo kitico so verniki pazno poslušali, drugo pa je že pela vsa cerkev. Adolf je stal doli med množico in ni se mogel ubraniti solzi, ki mu je orosila oko. In vendar — peti ni mogel, dasi je parkrat poizkusil prilagati. Njegovo srce še ni bilo zmogljivo, da se dvigne v pesmi v jasne, ne-skaljene višine. Ali čutilo je to srce, da bi živelo povsem drugačno, lepše življenje, ako bi se vrnilo nazaj k mladostnim vzorom, k poeziji, k zadovoljnosti, v tisti mirni stan, iz katerega je je iztrgala okrutna svetna borba.

(Dalje prih.)

bombardirali celo fronto obenem. Rusi so se na vsaki točki silovito upirali, a so bili pelagoma potisnjeni nazaj. Boj je trajal celo noveletno noč, napočil je že dan, a boj je še divjal. Japonci so dobili že v oblast dobre topovske pozicije na Paljenčanu. S tem so bili Japonci zavarovani na tej točki z brambenimi sredstvi, ki so se nahajala tu. Ob devetih zjutraj je napadel centrum leve kolone utrdbe Vantaj. Artiljerija je krila prodiranje Japoncev. Pod njenim varstvom so dospeli do utrdbe. Odpor pa je bil silovit in šele ob 3. uri 35 minut popoldne so mogli Japonci zasedeti pozicijo po šesturnem neprestanem boju. Obenem se je pa nadaljeval napad na utrdbe proti jugovzhodu. Kmalu popoldne na novega leta dan se je izvršila silovita eksplozija na Kinkišanu. Rusi so pričeli takoj živahno streljati iz pušk, a so ogenj kmalu ustavili. Japonske prednje čete so šle naprej. Ker se je sovražnik umaknil ter je ogenj na napadalce iz severnih in vzhodnih utrdb ponehal, se je takoj lahko mislilo, da je Rusom pošlo strelivo. Položaj zanje je bil obupen. Velike eksplozije v bližini utrdb so naznanjale, da Rusi razstreljavajo svoje smodnišnice. Plamen in dim v luki je pa značil, da Rusi uničujejo svoje ladje. Ob pol 4. uri popoldne so Rusi zapustili Vzhodni Kinkvanšan in Japonci so zasedli višine na jugu utrdbe.

Cifu, 3. januarja. (Reuterjev urad.) Castniki, ki so došli sem na ruskih rušilih, pripovedujejo sledeče: Bolnišnice v Port Arturju so zadevale japonske granate, da ranjenci niso mogli več ostati v njih. Nekateri ranjenci so legli vkljub silovitemu mrazu na cesto med razvaline, drugi so šepajoč odšli v bojne vrste ter se ustavljali prodirajočim Japoncem toliko časa, da so bili ujeti, ali pa, da se jih je usmili smrt. Za bolnišnice ni bilo najti nobenega prostora več. Strelivo je pričelo pohajati, akoravno so jako varčno z njim ravnali. Luke v Cifu straži ena japonska križarka in trije torpedni lovci.

### Nekaj ruskih ladij ušlo iz Port Arturja.

Cifu, 3. jan. V Cingtav sta priplula dva ruska rušilca torpedovk „Smelji“ in „Bojki“ in neki trgovski parnik z 800 ruskimi vojaki.

London, 3. jan. Da odplovejo ruske nepoškodovane ladje iz Port Arturja, se je sklenilo v istem ruskem vojnem svetu, ki je sklenil kapitulacijo. Med 6. in 7. uro zvečer so ladje neovirano odplule iz luke. Ko so štiri ruski rušilci torpedovk pripluli v Cifu, so bili takoj razoroženi. Popoldne so pripluli v luko 3 japonski rušilci torpedovk a so skoro odpluli ter se pridružili ostalim japonskim ladjam, ki so pred luko.

### Kapitulacijski pogoji.

Vest o padcu Port Arturja je prišla v London najprej preko Amerike, še-le potem je prišlo poročilo iz Tokia. Steselj je menda zahteval prestop odhod z vihrajočimi zastavami in z oboroženimi vojaki. Če bodo Japonci Rusom to dovolili, bodo morali rusko posadko z ladjami prepeljati v Evropo, ali pri Mukdenu jo izročiti prednjim Kuropatkinovim četam. Nekateri listi nočejo verjeti, da bi bil Steselj stavljal take kapitulacijske pogoje. Japonci bi potrebovali za vožnje ruske posadke v Evropo celo brodovje, če bi jo pa izročili Kuropatkinu, bi morale ruske čete po železnici od Daljnega do Ljaojana cel teden prevažati, dotični teden pa bi bil za Japonce izgubljen. Mnogi japonski listi so proti temu protestirali, češ, če ruske portarturske čete pridejo h Kuropatkinu, bi bila zanje velika izkušnja, da se zopet pridružijo vojskujočim se četam.

Reuterjev urad je dobil včeraj iz Tokia poročilo:

Kapitulacijska pogodba določa, da se rusko posadko prepelje na Japonsko v vojno ujetništvo.

V japonskem poslaništvu v Berlinu so včeraj bili mnenja, da se bo ruski posadki dovolil odhod z vsemi vojaškimi častmi, general Steselj in drugi generali in štabni častniki bodo pa takoj pod častno besedo, da se v tej vojski ne bodo vojskovali proti Japoncem, odposlani na Rusko.

Sprejet je Stesljev predlog, da ostanejo ruski ranjenci pod nadzorstvom ruskih zdravnikov v Port Arturju.

### Po kapitulaciji.

Japonci so dobili s Port Arturjem izborna podlaga za nadaljne svoje akcije na morju. Mnogi nemški mornariški častniki so mnenja, da Japonska Port Arturja, tega Gibraltarja na daljnem vzhodu ne bo hotela več zapustiti in naj jo to velja za zadnjega moža ali zadnjico.

Močno bo vplivalo zavzetje Port Arturja na pogum vsega rumenega plemena, ki bo še bolj sanjalo o tem, da se mu bo uklonila Evropa ter bo to sedaj smatralo tudi za možno. V vojaškem oziru ima padec Port Arturja velikansko važnost, ker je postalo 60 do 80.000 japonskih

vojakov prestih za nadaljne akcije. Ta dogodek pa bo imel po zadržilu angleškega lista „Temps“ še dalekosežne posledice, ki bodo prihodnje tedne dale opravila državnim pisarnam.

Angleški listi v navdušenih besedah označujejo brambo Port Arturja za eno naj-sijajnejših voj. dejanj zadnjega časa. Še bolj navdušeno pišejo o Steslju francoski listi. Čujejo se pa tudi glasovi za mir. Pariški „Siecle“ pravi: Padec Port Arturja naj bi pomenjal konec vojske. Neutrálne vlasti naj vplivajo na carja in mikada, da dasta svojima narodom za noveletno darilo mir. Na obeh straneh je rešena čast. Predsednik ameriških Zedinjenih držav, Roosevelt je menda obvestil Rusijo in Japonsko, da je pripravljen posredovati, če mu obe stranki to željo izrazita. Ameriška vlada je bila predvčerajšnjim že mnenja, da je premirje že pred koncem tekočega tedna zagotovljeno. V evropskih diplomatskih krogih žele, naj bi posredovanje prevzele ameriške Zedinjene države, da bi med evropskimi vlasti ne nastale kakne neljube spletke. Francoska naj bi sondirala, če je ta predlog za Rusijo vsprejemljiv.

Pariška „Humanite“, glasilo Jauresovo, pravi: Padec Port Arturja je za svobodo na Ruskem dragocenejši, nego za Japonsko.

Ruski kapitan Klado, ki se sedaj mudi v Parizu, se je izjavil, da izguba trdnjave ne izpremeni nič na ruskih načrtih. „Odkar je rusko brodovje v Port Arturju uničeno, je trdnjava za nas izgubila korist. Admiral Roždestvenski bo sedaj pač čakal, da bo imel mogočnejše brodovje kakor pa Togo, kajti Port Arturja ne moremo nikdar priboriti si nazaj, če nimamo premoči na morju. Sicer je boljše, takoj podpisati mirovno pogodbo.“

Nemški polkovnik Gaedke, ki se je vrnil iz ruskega glavnega taborišča v Mandžuriji v Berlin, piše, da bodo Japonci sedaj dobili novega poguma in veselje do novih izrednih naporov, kakršnega se more imeti, če se hoče nasprotniku uspešno škodovati. Pomnoženje japonske armade v Mandžuriji po Port Artur oblegajoči armadi, bo zopet otežkočila Kuropatkinovo ofenzivo. Kuropatkin nima sedaj nobene pogoja preiti k ofenzivi in lahko potrpežljivo čaka, da dobi še novih moči. Padec trdnjave bo vplival, da se bodo dogodki na bojišču sedaj počasneje razvijali.

### Japonski mirovni pogoji.

„Standard“ poroča o sledečih japonskih mirovnih pogojih: Japonci zasedejo Sahalin, dobe protokorat nad Korejo, Port Artur se odstopi Japoncem, upravo ruskih železnic v Mandžuriji naj prevzame mednarodni odbor. Poleg tega hočejo Japonci še vojno odškodnino. Japonci imajo brez vmešavanja od tretje strani odločiti, naj se li dá Port Artur Kitajski nazaj. V odobru železnice naj imajo kitajski člani neke gotovo večino.

### Nepremagane utrdbe zasedajo Japonci. . . .

Žalostne pravoslavne božične praznike imajo sedaj v Rusiji milijone in milijone je Rusija zabila tekom let v Port Artur, a sedaj bodo Japonci brez boja zasedli še ne premaganih 24 velikih utrdb ter številne druge še ne premagane utrdbe, ker Steselj ni imel več zadostno vajakov in streliva, da bi vse te izborna zgrajene utrdbe dalje branil. Danes je na japonskem pozabljen, koliko tisoč žrtve je stalo zavzete trdnjave. Port Artur, ki je bil vzrok vojske je v japonskih rokah! Vse sanja o vojni sreči, ki se je končno tudi pred Port Arturjem nagnila na stran Japonske, — ki pa ima vse svoje dosedanje uspehe pripisati le zavrtnemu pričetku vojske in sleposti ruskih diplomatov, ki niso opazili 10letnega resnega pripravljanja Japonske

### Ne bo miru!

V dunajskih diplomatskih krogih so mnenja, da s padcem Port Arturja ne bo še konec vojske.

Zastopniki tujih vlasti na petersburškem dvoru zagotavljajo, da ima na dvoru še vedno premočno vojna stranka. Rusija ne bo sprejela niti mirovnih ponudb, niti posredovanj. Pripravljeni moramo torej biti, da bo tudi po padcu Port Arturja vojska še dolgo trajala.

### Baltiško brodovje.

Brodovje admirala Folkersama se je usidralo, kakor poročajo 3. t. m. iz Tananarive, v zalivu Pasandava. Vsaka divizija je odposlala v Nosibo, Majungu in Tamatave več ladij, kjer nakupujejo mnogo živin in drugih potrebščin. (Zaliv Pasandava je na severozahodni strani otoka Madagaskarja. Op. ur.) Agence Havas poroča 2. t. m. iz Tamatave: Eskadra Roždestvenskega se je včeraj vsidrala v luki Sainte-Marie. Ladja „Libava“ je došla v Tamatave (ta kraj leži na vzhodni strani Madagaskarja), da sprejme brzojavke. Zvečer odpluje. Brodovje je v izbornem položaju, vkljub temu,

da je imelo prestati hud vihar okrog rta „Dobre nade“. (Sainte Marie otok je na severnovzhodni strani Madagaskarja Op. Ur.) Iz Londona poročajo 3. jan.: Glasi se iz Peterburga, da je car odredil, da se odpekliče baltiško brodovje.

### Ameriške mnenje, kako bi se dosegel mir.

„New-York-Tribune“ poroča o posredovanju za mir sledeče: Ako se Rusija odreče svojim sanjam za razširjevanje ozemlja ter se zadovolji s tem, da si zagotovi za svojo trgovino trajno pravico nad odprtim morjem, bi bila s tem že dana podlaga za sporazumljenje med obema strankama v obojestransko korist in čast.

### Sef avstrijskega generalnega štaba o Steslju.

Šef avstrijskega generalnega štaba fzm. baron Beck se je izjavil, da Steselj za svoja občudovanja vredna dejanja zasluži spomenik.

### Sv. Oče.

Iz Vatikana poročajo: Merry de Val je dobil poročilo o kapitulacijski ponudbi generala Steslja ob štirih popoldne. Nesel jo je sv. očetu, ki je bil ravno pri seji. Papež je zaklical: „Dal Bog, da bi bilo s tem konec klanja. Žal, da ne bo tako.“

### Dunajski državni pravdnik prestavljen.

Znani dunajski državni pravdnik dr. Bobies je prestavljen h generalni prokuraturi. V političnih krogih se govori, da je prestavljen zato, ker ni zaplenil one številke „Alldeutscher Tagblatt“, v kateri se je žalila sv. euharestija, vsled česar je izdal dunajski kardinal dr. Gruscha pastirski list.

### Nadvojvoda Jožef

ogrski palatin, je smrtno nevarno obolel v Reki.

### Ogrski državni zbor.

O včerajšnji burni seji ogrskega drž. zbora smo do Banffyjevoga govora, pri katerem so zbornico zapustili liberalci, že poročali med brzojavkami. Banffy je poizkušal dokazati, da je razpust zbornice v ex lex stanju nezakonit. Nova zbornica se ne bo konstituirala in tudi ne bo zborovala, ako se bo uporabil Danielov poslovnik. Poslanec Polonyi je napadal grofa Tiszo in pravosodnega ministra Plosza. Med Polonyijevim govorom je Tisza z liberalci zopet zapustil zbornico. Po Polonyijevem govoru je predsednik zaključil sejo. Poslanci na desnici so navdušeno klicali eljen kralju, a opozicijski poslanci so neprestano razgrajali.

### Izgredi na Rusko-Poljskem.

Med Ledzem in Koluško so neznani storilci poškodovali brzojav. Na črti železnice med Varšavo in Kalisem se je poizkušalo razstreliti most. Pri demonstraciji v Lodzu so bile ustreljene štiri osebe.

### Ministrska kriza v Rumuniji.

Sturdza, kojemu je rumunski kralj poveril sestavo novega ministrstva, je izjavil, da ne bo sestavil nove vlade.

### Politični umor na Ruskem.

Ruski brzojavni urad poroča, da sta dva neznanca v Suši ustrelila davčnega nadzornika Serbakova. Storitca sta pobegnili. Trdi se, da je bil umor političen.

### Rusko-kitajski spor.

Sangajski taotaj je odklonil ruski predlog, naj bi se vršila razprava proti mornarju ladje „Askold“, ki je umoril nekega Kitajca, po sodišču, ki bi bilo sestavljeno iz ruskih in kitajskih sodnikov. Taotaj zahteva, da se morilca izroči kitajski vladi.

### Ustavno gibanje na Ruskem.

Dosedaj sta bili dve seji ruskega ministrskega sveta, v katerih so se pečali s carjevimi manifestom o izpremembah. Predno bosta objavljena zapisnika, ju mora potrditi car. V Moskvi so magistratni uradniki vročili knezu Galicinu adresu, v kateri se mu zahvaljujejo, ker je nastopil za želje uradnikov. Knez Galicin je rekel, da se smatra za tolmača javnega mnenja. „Berl. Tageblatt“ poroča, da je hotel knez Mirski odstopiti, ker neče izpolniti generalni guverner Cerkov njegovih obljub, ki jih je dal Poljakom.

### Prijateljstvo med laškim in srbskim kraljem.

Italijanski poslanec marki Gaiccioli je 2. t. m. srbskemu kralju Petru vročil lastno-ročno pismo italijanskega kralja Viktorja Emanuela, kar dokazuje, da so odnošaji med italijanskim in srbskim dvorom nad vse dobri.

## Ljubljanski občinski svet.

je včeraj rešil točke, katerih ni bilo mogoče rešiti v seji 31. m. m.

### Poročila stavbenega odseka.

Poročevalec občinski svetnik nadinženir Žužek, Josip Flere je prosil za razdelitev svojih zemljišč ob Domobranski cesti na tri stavbišča. Na dveh parcelah se bi zidali hiši v strnjem sistemu, 492 m<sup>2</sup> za razširjavo ob Domobranski cesti hoče odstopiti brezplačno, ako napravi občina na svoje stroške ograjo. Občinski svet sklene, da se mu parcelacija ne dovoli, ako ne odstopi sveta brezpogojno. O Hugona Iha ponudbi glede odst. pa sveta za regulacijo Slomškovi ulic ob posestvu njegovega tasta Henrika Korna s pogojem, da prenaredi magistrat na svoje stroške ograjo, se sklene ograjo, ki bi stala 2595 kron, napraviti, ako se Ihl zaveže, da bodo on in njegovi pravni nasledniki povrnilo občini to sveto, ko bodo v svrhu zazidave tega zemljišča je parcelirali.

### Poročilo šolskega odseka.

Vrtnarici na I. mestnem slov. otroškem vrtcu se dovoli s 1. oktobrom 1904 starostna doklada letnih 100 kron. Sklene se tudi, da v prihodnje magistrat pri stalnih mestnih uslužbencih lahko v lastnem delokrogu določi starostne doklade, ako ni disciplinarnih pomislekov.

### Računski sklep mestne elektrarne

izkazuje 258304 kron 54 vin. dohodkov in 243.290 kron 88 vinarjev stroškov, prebitek znaša 15.013 kron 66 vinarjev. Poročevalec g. Senekovič predlaga, naj se ta svota prihrani v nabavo dveh novih parnih kotlov in za porabo novega večjega stroja. Občinski svetnik g. dr. Triller dvomi kot laik, ali je ta računski zaključek zdrav, ker izvršuje mesto upravo elektrarne kot monopol. Ne izpolnjuje svoje dolžnosti, ker je mestna razsvetljava slaba, a istotaka je razsvetljava pri zasebnikih in ne pristojna Ljubljani. Ljubljana bo morala skrbeti za drugo razsvetljava ali pa pomnožiti obločnice. Kar se tiče zasebnikov, je predraga in slaba, zvečer med 5. in 6. uro je naravnost škandal. Mi moramo dati občanom ne le dobre, ampak tudi ceno in ne samo cene, marveč tudi dobro razsvetljava. Elektrarna na par je predraga in zato ne more biti cenejša. Celovec je vpejal sijajno razsvetljava, ki je na vodo, a pri zasebnikih je za 30% cenejša nego pri nas. Nezadovoljnost se širi med občinstvom. Skrbeti se bo moralo za proizvodnjo elektrike z vodno silo ali pa se vrnimo k predlogu o plinovi razsvetljavi. Nedavno je bil razgovor o prevzetju plinarne in se je sklenilo, naj da upravni svet plinarne do 1. oktobra odgovor. Dotični rok je že pretekel in še danes ne vemo, kaj je s te zadevo. Sem zato, pravi govornik, da bi se za primerno ceno plinarne odstopila občini, protivim se pa kot laik razširjenju elektrarne, ker je električni tok po parni proizvodnji predrag. Župan naznani, da je upravni odbor plinarne pooblastil g. Bamberga, da se pogaja z g. županom o predaji plinarne. Meseca septembra sta se z g. županom posvetovala o tej stvari, a od takrat še nista govorila (g. dr. Triller: Zavleči hočejo vso stvar). G. župan končno omenja, da hoče g. Bamberga poprašati, kaj je z zadevo. Občinski svetnik gosp. dr. vit. Bleiweis je tudi mnenja, da bi se dobila vodna moč in da bi se nekoliko znižale cene pri uporabi električnega toka. Gospod ravatelj Šubic pravi: Predno se je zgradila elektrarna na par se je vse preračunalo. A vodna moč bi bila predraga, ker tu bi prišla v poštev edino vodna moč Save pri Trbojah. Saj bi bili stali samo drogovi z bakrenimi žicami, po katerih bi se dovajal tok, 100.000 kron. Naša Sava je pa hudo urnik in kako lahko bi kdo pokvaril dovodno napravo in Ljubljana bi bila brez razsvetljave. Prijatelj sem misli, pravi govornik, da dobimo plinarno v svoje roke, a treba bi bilo prekopati, če bi vpeljali plinovo razsvetljava, vse mesto in položiti nove cevi ter nove kandelabre. Le na nekaj moram opozoriti, da se žarnice premalokrat zamenjajo, a stare žarnice svetijo slabše in tok je dražji. G. dr. Kušar prizna, da je slaba luč, ker se hruške premalo izmenjujejo. Zahteva reforme. Zdi se mu, da je tok predrag. Vsekakor bomo morali skrbeti za zboljšanje razsvetljave. G. poročevalec navaja, da stane električna luč na eno uro mesto 1/4 vinarja, v Gradcu pa stane Auerjeva luč 3/4 vinarja na uro. V Celovcu je res boljši razsvetljava, a posrečilo se jim je, da so dobile ceneno vodno moč. Mogoče je, da se Čopov projekt posreči, a vprašanje je, če se mu dovoli zidanje nameravanih zgradb, ker si je, kjer namerava zidati, erar pridržal pravico do uporabe vodne moči. Sicer ima električna luč svoje muhe, a plinova luč jih tudi ima. Nedavno je pri Maliču, kjer je bil ravno g. poročevalec navzoč, ugasnila plinova luč. Znano je, da je

Postojna brez razsvetljave, ker se je pokvarila električna naprava vsled vremenskih nezd. In če tudi nabavimo tok od drugod, bomo morali vedno imeti v rezervi še elektrarno na par. Končno je občinski svet odobril računski sklep mestne elektrarne za leto 1905.

### Proračun mestne elektrarne za leto 1905,

ki izkazuje 265.100 K dohodkov, in 252.464 kron 25 vin. stroškov, torej 12.635 kron 75 vin. prebitka, je občinski svet odobril. Sledila je tajna seja.

## Štajerske novice.

### Št. Peter niže Maribora.

Slovensko gospodarsko in izobraževalno društvo „Skala“ je imelo 26. decembra m. leta svoj občni zbor. Društvo šteje 56 članov, med njimi najuglednejše župljane in celo vrsto marljivih mladeničev. Po običajnem pozdravu navzočih naslika predsednik, č. g. župnik Štrkl, v kratkih besedah žalostne in vesele dogodke v društvu, ki obstoji komaj eno leto. Velika izguba za društvo je bila smrt Alojzija Velebila, župana društvenega podpredsednika in radodarnega mecena. Zahvali se tudi bivšemu društvu nemu marljivemu tajniku, gosp. nadučitelju Petru Pavlinu ter č. g. A. Kocbeku, provizorju pri Sv. Križu nad Mariborom, ki sta oba k razvoju društva mnogo pripomogla. Omenja še tudi važnost društva, ki zabranjuje nemškutarstvu pot v župnijo. Blagajnik gospod Bračko poroča, da je društvo imelo dohodkov 191 K 23 h, stroškov pa 118 96 h, torej še ostane v blagajni 72 K 87 h. Gotovo dobro gospodarstvo, čeravno je imelo društvo 13 raznih članikov na razpolago, kakor je poročal knjižničar gospod A. Fras. Tudi število knjig se je zelo pomnožilo. Društvo samo si je naročilo 33 knjig, druge pa so darovali posamezni člani, in sicer: C. g. župnik Al. Štrkl 12, č. g. spod. provizor A. Kocbek 30, Franc Bračko 5, nadučitelj P. Pavlin 4, Anton Fluher 32, Anton Fras 12 knjig. Vsem darovalcem: Bog plati! Za leto 1805. si je društvo izvolilo sledeči odbor: Predsednik č. g. župnik M. Štrkl, podpredsednik g. A. Fluher, župan, tajnik č. g. kaplan J. Krajnc; ostali odborniki: Franc Bračko, L. Fluher, F. Gor-nik, F. Vrljič, A. Fras, J. Senčnik, D. Duh, J. Fabijan. Posebno iskreno se zahvaljuje društvo tem potom tudi č. g. župniku, ki mu daje brezplačno prostore za „čitalnico“.

Š Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem ima prihodnjo nedeljo dne 8. januarja v salonu gosp. Jak. Brinovca ob 4. uri popoldne svoj letni občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Š Vranski tamburaši in njih prijatelji so na Silvestrov večer v gostilni gospoda plem. Schildenfelda v prid družbe sv. Cirila in Metoda zložili 30 K.

Š Celjsko pevsko društvo si je izvolilo zopet za načelnika gospoda Rafaela Salmiča

Š Katol. slov. izobraževalno društvo v Loki pri Zidanem mostu ima dne 6. januarja, t. j. na sv. Treh kraljev dan, ob 3. uri popoldne v gostilni gospoda Mrzela svoj drugi redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo odbora. 3. Volitev novega odbora. 4. Plačevanje udnine. 5. Slučajnosti. — Odbor.

Š Štajerski deželni zbor je imel včeraj sejo. Za načelnika železniškega odseka je bil izvoljen grof Lamber g. — Poročilo finančnega odseka o ustanovitvi deželne sadrjejske in vinogradniške šole v Mariboru so odstopili finančnemu odseku. — O stanju deželnih železnic od leta 1902. do koncem junija 1904 je poročal poslanec dr. Kokoschinegg. Poročilo se je odobrilo, kakor tudi predlog o plačilu 61.181 K trvdki Mirtil Rose za nekatere premogovne vozove in za druga dela, ki jih je izvršila ta trvdka. — Tudi poročilo o predaji prometa na črti Celje-Velenje s 1. januarjem 1904 upravi državnih železnic se je vzelo na znanje, in da se plača upravi državnih železnic 745.000 K. Vzeli so na znanje poročilo o otvoritvi lokalne železnice Grobelno Slatina in pa poročilo o podporah ozkotirnim železnicam za leto 1902. in 1903. ter o peticiji izvrševalnega odbora za zgradbo železnice v Sulmski dolini za podaljšanje roka o zgradbi te železnice; se sklene, podaljšati rok do 1. julija 1906. — Poslanec dr. Hrašovec je poročal o zakonskem načrtu o izpremembi določil za pobiranje občinskih in okrajnih doklad. Sklenilo se je: Občinske doklade do 40 odstotkov se lahko pobirajo, ako dotični sklep občinskega sveta potrdi okrajni odbor, od 40 do 60 odstotkov mora dovoliti okrajni zastop, od 60 do 150 odstotkov deželni odbor in nad 150 odstotkov mora dati dovoljenje deželni zbor z zakonom, katerega potrdi cesar. Okrajni zastopi lahko sami sklenejo 35odstotno okrajno naklado na državne davke, od 35 do 50 odstotkov morajo izposlovati potrdilo deželnega od-

bora, od 50 do 70 odstotkov sporazumno potrdilo deželnega odbora in namestništva, za višje okrajne doklade je pa potreben deželni zakon. — Sklene se nadaljevanje ureditve strug reke Rabe v dolžini 740 metrov; k stroškom, ki so proračunjeni na 98.000 kron, bo dala vlada iz melioracijskega zaklada 50 odstotkov, 40 odstotkov dežela in 10 odstotkov mora prispevati prizadeti okraj. — C. kr. nadinženirju Moricu Kirchschlagerju v Ljubljani so podaljšali rok za zgradbo mostu čez Savo pri Trbovljah do 31. decembra 1904 in mu dovolili 2000 K podpore ter mu podelili pravico pobiranja mostnine. — Poslanec Hautmann je poročal o ureditvi strug Mure pri Ljubnem. — Poslanec grof Lamber g. je predlagal „Zvezi štajerskih gospodarskih združenj“ za l. 1904. 4000 kron deželne podpore. Na predlog poslanca pl. Störge, kojega sta podpirala tudi Ornig in Stöcker, se je dovolilo 8000 kron. Prihodnja seja danes. — O tej seji je naznanjevala včeraj celjska „Domovina“: Danes se nadaljuje zasedanje deželnega zbora v Gradcu in so tudi slovenski poslanci polnoštevilno tja odpotovali. Kolikor se iz znamenj da sklepati, je pričakovati nadaljevanja obstrukcije.

Š Štajerski dež. šol. svet je imenoval za nadučitelja v Zabukovjih Franciška Srebernica, za stalnega učitelja v Ljubnem je imenovan začasni učitelj Ljudovik Pirkovič; v Sevnici je za stalno učiteljico imenovana Anica Cernej; za pomožnega učitelja za celjski pol. okraj je imenovan stalni učitelj Jožef Gosak.

Š Ogenj v tovarni. V Slov. Bistrici je pogorela v tovarni Gust. Pirschana mnogo vate in nekaj strojev.

Š Osebnosti. Davčni volonter Jožef Sevec v Ptuj je imenovan davčnim praktikantom istotam. Prestavljeni so davkarji Jožef Grach v Laški trg, Anton Grejan z Laškega trga v Ormož, Karol Reicher iz Irdinga v Slov. Bistrico, davčni praktikant Franc Petrovar iz Ormoža v Marenberg.

## Koroške novice.

k Razpisano je mesto fužinskega in okrožnega zdravnika v nemčurskem Guštajnu. Dozdaj je to službo opravljal dr. Höhn, ki ni znal slovensko. Pričakujemo, da se to mesto podeli zdravniku, ki je popolnoma zmožen slovenskega jezika, ker okolica je čisto slovenska. Dokler je to službo opravljal dr. Höhn, morali so slovenski bolniki klicati zdravnika iz Prevalji ali iz Slovenjgradca. Kakor čujemo, se je mesto obljubilo dr. Skazi iz Velenja.

k V okolici Guštajna ni snega. Ceste so prašne; za to pa je hud mraz, ki sicer čisti zrak, a leže za nohte. Nekateri kmetje težko pričakujejo snega, ker ne morejo domu spraviti stelje in drv s planine.

## Dnevne novice.

Dr. Trillerja edina politična sposobnost izvira iz tega, da je tako nabasan s klerikalizmom, da če le odpre svoja blaglasna usta, mu z ropotom iz njih pade kak škof ali kaka cerkev. Svoje geslo „Proč od Dunaja in od Rima“ zastopa povsod, pri pivu in v občinskem svetu. Slovesnost Silvestrovega večera je hotel v ljubljanskem občinskem svetu povečati s tem, da je izpustil, kakor Noe iz svoje barke, zopet enega tiča iz ust, ki mu pa je nazaj priletel. Ta čudni politik je tega mnenja, da bi moral ljubljanski škof denar, ki ga je cela dežela žrtvovala za škofove zavode, dati za cerkev na barju, „nepotrebne zavode“ pa opustiti. Kar se tiče cerkve na barju, je gotovo želeli, da ti se postavila, kajti ko bi dr. Triller o vlažni zimi ali spomladi hodil z barja v Trnovo k maši, bi že videl, kako je to prijetno, zlasti za šolske otroke. Mi sicer nismo vprašali v škofiji, kaj tam mislijo o projektu g. dr. Trillerja, ampak naše ponižno mnenje je, da bi se dr. Triller moral prej obrniti na addresso trnovskega župnega urada, preden začne z loparjem udrihati po škofovih zavodih. Kako so ti zavodi „nepotrebni“, kaže to, da že po celi deželi ljudje izprašujejo, kdaj bodo otvorjeni. G. dr. Triller, ki najbrž niti vinarja ni dal zanje, naj torej to skrb prepusti drugim, ki znajo bolje ceniti vrednost takih učnih zavodov. Kadar se pelje g. Triller na Gorenjsko, naj pogleda na te zavode in premišljuje, če se ne bi bili prav dobro podali tudi v Ljubljani?

C. kr. okrajni glavar kranjski g. Pirc nam je z ozirom na članek,

ki je bil priobčen v našem listu z dne 21. decembra, št. 291, poslal sledeči popravek: Hranilnica in posojilnica v Cerkljah se je pozvala v smislu členov 9 št. 8 in 11 št. 8 izvršilnega predpisa k III. poglavju zakona o osebnih davkih, naj rentnino za I. polulete 1904 vplača ali pa prijavi, da je v zvezi celjskih rajfajzenovk — v katerem slučaju ima glasom ukaza c. kr. finančnega ministrstva z dne 2. julija 1898., št. 35.196, pravico, da plačanje samo enkrat v letu opravi — oziroma, da dokaže, da se ji je podelila olajšava samoenkratnega vplačevanja. Odlok, ki je citiran v omenjenem članku, ni nikak odlok finančnega ministrstva, temuč za Kranjsko nemerodajen odlok nižjeavstrijskega finančnega deželnega ravnateljstva z dne 3. marca 1898., št. 11.504.

— Kako si liberalci mislijo skupno gospodarsko delo? „Sl. Narod“ je izpovedal, kako si liberalci mislijo skupno gospodarsko delo. On deli gospodarske zavode v dve vrsti: V koristne in škodljive. Koristne moramo podpirati, škodljive pa preganjati z vsemi silami, dokler jih čisto ne uničimo in zatremo. A kateri so koristni in kateri so škodljivi? Tudi to ve liberalno glasilo s čudovito natančnostjo: Vsi zavodi, katere vodijo klerikalci, so škodljivi! Torej! To je velika modrost liberalnega „skupnega“ dela. Seveda se smejejo vsi tisti, ki vedo, da med liberalci združeno delo sploh propevati ne more, ker ti patriotje so vajeni, da vsak le na svoj žep gleda, a nobeden na skupnost. Zadržna organizacija slovenska napreduje preko liberalcev in njihove kletve jej ne morejo ne škodovati ne koristiti.

— Kartuzijanski samostan v Pleterjah na Dolenjskem je na dan blagoslovljenja fotografoval g. R. Dolenec v Kandiji. Po tej lepi fotografiji je novomeška tiskarna izdelala krasne razglednice, ki se dobivajo po 8 vin. v zalogi I. Krajca nasl. v Novem mestu!

— Turnerstvo. Nemških telovadnih društev je 8400 s 369.791 telovadci. Ženskih oddelkov je 1104 z 24.918 članicami.

— Novo akademično društvo. V Ljubnem se je osnovalo jugoslovansko akademično društvo „Sloga“, ki ima med drugim lepo nalogo preskrbeti za jugoslovanske kraje dovolj domačih inženirjev.

— Ogenj je nastal v Plavi v pisarni za železniska dela. Telefonirali so hitro v Gorico, odkoder je prišla požarna bramba, ki je ogenj udušila šele v pozni uri zvečer. Zgorelo je vse poslopje vodstva železniških zgradbenih del. Ognjegasec Francišek Knez si je poškodoval nogo.

— Požar je uničil v Blagovici hišo Frana Benkoviča vulgo pri Krištofci in hišo njegovega sosedu.

— Mesariji na Sušaku so sklenili štrajkati, če županstvo ne prekliče nekaj njim neljubih odredb.

— K. s. izobraževalno društvo Vič-Glince ima na praznik sv. Treh kraljev, dne 6. t. m., popoldne ob 5. uri v društveni sobi na Glincah št. 180 svoj letni občni zbor. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev odbora. 4. Volitev dveh računskih pregledovalcev. 5. Slučajnosti. 6. Sprejemanje novih članov. — Vabijo se člani ter vsi, ki se za naše društvo zanimajo. Predsednik.

— Burja in mraz. Burja je ponehala. Iz li Bistrice se nam poroča, da so od s tira vrženih vozov štirje skoro popolnoma uničeni, deloma seveda tudi blago. Razvaline vozov leže pod nasipom. Tir je zopet popravljen. Po Notranjskem je burja odnesla več streh. Deske so letele po zraku kakor tiči. Stari ljudje ne pomnijo take burje. Vlaki iz Reke v Ljubljano zopet vozijo. — Iz raznih krajev so poročali o silnem mrazu. V Benetkah so zmrznili nekateri kanali. — V Trstu je burja preobračala težke vozove kakor žoge. Dve mali ladji sta se potopili. — V Krašah pri Postojni je burja odkrila zvonik, v Strmci hiše. — V Hamburgu so našli na ulici 43 zmrznjenih oseb. — Na Tirolskem je vihar porušil več hiš. — Iz Trsta se nam dodatno poroča, da take burje ondi ne pomnijo od l. 1870. Več oseb je nevarno ranjenih.

— V Studenem pri Postojni se je vršil dne 1. januarja shod po § 2. dr. zak. Na shodu je visokošolec „Daničar“ gospod Davorin Gorjanec govoril o potrebi ljudske izobrazbe in priporočal ustanovitev izobraževalnega društva, ki nudi članom priliko, da se po možnosti izobrazijo. Med splošnim odobravanjem zbo-

ovalcev se je sklenilo, ustanoviti izobraževalno društvo v najkrajšem času.

— **Zdravnikov** je bilo koncem leta 1904 v Avstriji 11.765 (l. 1903. jih je bilo 11.689). Največ zdravnikov je na Nižje-Avstrijskem (3573), najmanj na Kranjskem (107).

— **16krat gorelo** v enem dnevu je v Trstu predvčeršnjim. Pač mnogo posla za ognegasce.

— **Železnico Kranj-Tržič** prično menda še letos graditi.

— **Bovško starešinstvo** je soglasno sklenilo protest proti novemu občinskemu redu.

— **Nova šola v Jaršah.** Na dopis v „Slovenca“ se je oglasil dopisnik v „Narodu“. Žal, da se ni dopisnik obrnil do „Slovenca“, ker sam pač dobro vé, da „Naroda“ na deželi ljudje dosti ne bero. Dopis je razun konca stvaren, zato mu tudi stvarno odgovarjamo. Koliko je od Jarš do Mengša, o tem se ne bomo prepirali. Mi smo pisali, da je dobre četrt ure, dopisnik pa pravi, da pol ure. To ni taka razlika. Prav lahko se pride v 25. minutah. Da bi otrok rabil ob slabem vremenu celo uro in pol, to ni mogoče, k večjemu če bi šel čez Domžale v Mengeš. Postavne štiri kilometre ne spravite skupaj, računajte kakor hočete. Pa glavna stvar ni to, koliko časa otrok rabi do šole, ampak gledati se mora vendar na učne uspehe. In tega tudi dopisnik ne more tajiti, da štirirazrednica več doseže, kakor pa enorazrednica. Tistih par minut, kar bi imel kmet otroka pozneje doma, tisočkrat odtehta učni uspeh, ki ga otrok doseže v štirirazrednici. Nekateri Jaršani in zlasti Rodičani so zelo nadarjeni; če bode oče hotel dati svojega sina naprej v šole, ali ga bode v Mengeš pošiljal, kakor delajo nekateri Homčani, ki imajo tudi le enorazrednico? Čemu boste potem doma šolo imeli? Da bi šli otroci iz menške šole v meščanske šole (dopisnik je hotel menda reči mestne šole), to ni res. Res pa je, da so šli že naravnost na gimnazijo, kakor n. pr. letos eden v Kranj. Dopisnik se izgovarja, da so veliki zameti. O zametih t u k a j pač ne more biti govora. Če pade sneg, je gaz hitro narejena. Kaj bodo pa rekli otroci po notranjskih in drugih hribih, kjer so res zameti, kjer so le gorske steze, in mora otrok res po celo uro tavati sam. Tukaj je pa ravna, lepa cesta. Če se na to stališče postavimo, da mora imeti vsaka vas, ki je od glavne šole pol ure oddaljena, svojo lastno šolo, potem bo najmanj še sto šol na Kranjskem potrebnih. Kje se bode pa učitelji jemali? Še Trzinici so dobili šolo le, ker so dokazali postavne štiri kilometre. Sploh pa tega, ali bo dovoljena šola ali ne, ne bodo odločili ne Mengšani ne Jaršani, ampak višje instance. Mi jim sicer šolo prav iz srca privoščimo, toda hoteli smo le opozoriti na stroške, ki bodo od leta do leta vedno večji, in na škodo, ki bi se otrokom v umstvenem oziru naredila z enorazrednico. Da bi se pa ta enorazrednica razširila, tega pač nihče ne pričakuje. Jarše niso Domžale. Zdi se nam pa, da nekaterim pri tej stvari niso bili toliko pri srcu otroci, ampak le neki lokalni ponos.

## Ljubljanske novice.

### Ij Otrok vsled opeklin umrl.

Včeraj je Terezija Logoj, delavčeva žena stanujoča na Radeckega cesti št 2 pustila svojega triletnega sina Antona samega sedeti pri močno zakurjeni železni peči. Otrokova obleka se je zadela peči, vžgala ter na njem zgorela. Otrok je zadobil teške telesne poškodbe, bil prepeljan z rešilnim vozom v deželno bolnico in po preteku treh ur umrl.

### Ij Koncert „Glasbene Matice“ v Ljubljani.

V nedeljo, dne 8. jan. 1905 ob pol 8. uri zvečer v zgornji veliki dvorani „Narod. doma“ koncert pod vodstvom koncertnega vodje gosp. M. Hubada. Sodelujejo: gospica Mira Dev, koncertna pevka, g. Julij Betetto, član slovenske opere, gosp. J. Kraus, čelist, pevski zbor „Glasbene Matice“ in godba c. in k. pešpolka št. 27, pomožena s člani „Društvene godbe“ in člani „Glasbene Matice“. Spored: 1. Zdenko Fibich: Pomladna romanca, za soli, mešan zbor in orkester. Sopranski solo poje gđ. Mira Dev, basovski g. Julij Betetto. 2. Bogomil Vendler: Zvesta ljubica. Moški zbor. Po besedah moravske narodne pesmi. 3. Dr. Anton Dvořak: Rondo za violinčelo s spremljevanjem orkestra. Op. 94. Svira g. I. Kraus. 4. Vítěslav Novák: Nesrečna vojna. Balada po besedah moravske narodne pesmi za mešan zbor in orkester. Op. 23. 5. St. St. Mokranjac: Srbsko-makedonske narodne pesmi z Ohrida. Mešan zbor à capella. 6. Dr. Anton Dvořak: Slavnostni spev. Za mešan zbor in orkester. Op. 114 (Zadnja zborovska skladba skladateljeva. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Cene prostorom: Sedeži po 4, 3 in 2 kroni, stojišča 1 K 20 h,

za dijake po 40 h, se dobivajo v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blagajni.

Ij **Vstrajni turisti.** V noči od starega na novo leto je šel na Golico tukajšnji črkostavec g. K. Jarc. Mraz je bil tolik, da mu je vino v čutari zmrznilo. — Božični večer je bil v Kadilnikovi koči na Golici g. T. uradnik tukajšnje „Kred. banke“. — V nemški koči na Golici so praznovali Božič 4 turisti.

Ij **Umrli** so: v bolnici: Alojzij Borštnik, pastir, 15 let; Ivan Znidaršič, posestnik 55 let. — Dalje so umrli v Ljubljani: Avgust Jevnikar, zidar, 39 let, Hradeckega vas 25; Helena Mokole, kamnoseškega pomočnika žena 46 let, Bohoričeve ulice 10.

Ij **Božično drevesce** je priredilo „I. ljublj. del. kons. društvo“ otročim svojih članov na novoletni večer. Po priščnem nagovoru mnogozasluznega načelnika g. Valentina Baharja je nastopilo 45 malih, govornikov in govornic v starosti od 6 do 8 let, ki so prosili Jezusčka za dar. Maliči so tudi zapeli prav lepo nekaj pesmic. Vso čast tov. Baharju, ki je priredil tak lep večer. Želimo, naj bi tov. Bahar še mnogo let vodil vedno bolj procvitujoče dete kršč. soc. delavske organizacije: „I. ljublj. del. kons. društvo.“

Ij **Slovensko katol. delavsko društvo** naznanja, da priredi v nedeljo v društvenih prostorih, Šelenburgove ulice št. 6, II. nadstr. ob pol 10 uri dopoldne društven shod s političnim predavanjem in več govori. Sklenilo se je meseca januarja in februarja prirediti vsako nedeljo društven shod.

Ij **Mrtvega so našli.** Včeraj zjutraj je prišel v Sokličevo gostilno Predkonjušnico Anton Dolinšek, delavec. Bil je že precej natrkan. Gostilničar mu ni rad dal pijače, pač pa so mu ponudili isto neki njegovi prijatelji. Dolinšek je pil vino, pivo in žganje. Ko se je bil že tako hudo napil, da ga niso skoraj več noge držale, so ga spravili v hlev, da bi zaspal. Ob petih popoldne so ga našli v hlevu mrtvega. Zadel ga je kap. Dolinšek je bil znan kot notoričen pijanec.

Ij **Meteor. mes. pregled.** Minoli mesec gruden je bil po vsem prijazen in mil. Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: ob 7. zjutraj 0,5°, ob 2. popoldne 3°, ob 9. zvečer 0,9°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 1,1°, za 2,6° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó 736,6 mm. kot srednji zračni tlak istega meseca, za 0,6 mm. nad normalom. Mokrih dni je bilo 9; padavina, dež in sneg znaša 78,9 mm. Sneg je padel ob treh dnevih, pa bilo ga je malo; meglenih dni imeli smo 11, med temi 5, ko je stala celi dan megla; viharna bila sta dva dneva; med vetrovi prevladoval je severovzhodni. — Letni pregled. Srednja zračna temperatura minolega leta 1904 znaša za Ljubljano 10,3°, srednji zračni tlak 736,1 mm., padavina 1324,7 mm.; mokrih dni je bilo vsega skupaj 152.

Ij **Tatvina.** Ferdinand Raušel, posestnik iz Pridoba pri Rakeku je prišel včeraj v neko prodajalno na Starem trgu. Bilo je v prodajalni več kupčevalcev. Ko je Raušel odšel iz prodajalne je opazil, da mu je bila ukradena denarnica, v kateri je imel približno 64 K v bankovcih.

Ij **Aretiran** je bil včeraj Jan. Primc iz Krškega, ker je izvalil še pet drugih mladoletnih fantov iz ondodnega kraja in jih hotel odpeljati v Ameriko.

Ij **Za kruhom** v Ameriko se je odpeljalo z južnega kolodvora 31. t. mes. 121 Kranjcev in 18 Makedoncev, iz Amerike pa se je pripeljalo 10 Hrvatov in 17 Makedoncev.

Ij **Zmrznil je.** Včeraj so našli mrtvega v šupi Ivana Pirnata na Glincah pri Ljubljani nekega okoli 50 let starega moškega s sivo brado. Mož je na Glincah popolnoma neznan, pač je isti klican z vulgoimenom „Dragoner“. Prišel je tja precej pijan, se podal v šupo, zaspal, a se ni več zbudil. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na Vič.

Ij **Zatekel** se je majhen, bel psiček, ki je dobro rejen in izvežban. Dobiti ga je pri policijskem stražniku Josipu Jezovšku.

Ij **Zlato poroko** praznuje 14. t. m. umir. zdravnik južne železnice g. Iv. Nep. Thomitz

Ij **Slovensko gledališče.** Na svetih Treh kraljev dan zvečer se bode uprizorila prvič slovenska izvirna narodna igra „Martin Krpar“.

Ij **Izgubljene in najdene reči.** Šivilja Ivana Jerebova je našla zlat prstan. Gospa Ana Lenarčičeva je izgubila črno denarnico z manjšo svoto denarja in dvema voznima listkoma II. razreda. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden dežnik, muf, robec z nekaj denarjem in lesen zabojček s perilom.

Ij **Preobložen urad** je v vsakem oziru tukajšnji carinski urad na južnem kolodvoru. V pretečenih božičnih praznikih je došlo nad 355 carini podvrženih pošiljatev, katere je moralo odpraviti in uradno pregledati ter carino preračunati strankam v dveh, treh urah — čvetero uradnikov! Če mora potem kaka stranka priti iskat kako pošiljatev po dva ali trikrat, ni čuda, ker uradniki vkljub vsej dobri volji in uradovanju celo v prestem času ne morejo zmagovati tega bremena! Ta kričoč nedostatek naj finančna direkcija odpravi uradništvo pa primerno pomnoži. Ob nedeljah in praznikih nimajo uradniki niti časa udeležiti se božje službe!

Ij **Zima in mraz.** Zadnja dva dneva smo imeli v mestu po —10 stop. R, zunaj mesta pa v —16 stop. R.

Ij **Umazano perilo židinj.** Löwy se bo pralo dne 21. januarja letos pred tukajšnjim deželnim sodiščem.

Ij **Ukradeno perilo.** Več perila je bilo pokradeno iz predsobe posestnika T. K. Med perilom so bili razni robci, več parov belih nogavic, moških srajc, posteljni prevlečki in obrisače.

Ij **Izgubljene in najdene reči.** Ivana Potokar, poštna upraviteljica je našla hranilnično knjižico z večjo vlogo. — Ivan Tomažič, dijak, je izgubil denarnico s 10 kronami. — Emanuel Kožinek, uradnik, je izgubil zlat prstan z opalom. — Karolina Mohar, prodajalka sladšic, je izgubila rjavo denarnico z vsebino 3 K 22 v.

## Književnost in umetnost.

\* „**Dom in Svet**“ št. 1, prinaša sledečo vsebino: Bogdan Vened: Vineta. Baltiška povest Anton Medved: Božična pesem. Ivan Lah: Smarski „šomašter“ in njegova doba. Fr. S. Finžgar: „Games-love“. Črtica. Silvijn Sardenko: Rimski soneti. Dr. E. Lampe: Londonski izprehodi. Jož. Bekš: Rekrutove pesmi. 1, 2, 3, 4, 5. Iv. Ivanovič: Čarovnica. Pripovedka. Janko Jovan: Domači obrti na Kranjskem. J. K.: Nekaj o naših imenih. Redbinski priimki in krajevna imena na Slovenskem, napravljena iz imen svetnikov. — Književnost. — Glasba. — To in ono. — Šah in skrilavnica na ovitku. — Slike: Priloga: Kmečka šola holandska. A. v. Ostade. — „Tiha noč, blažena noč...“ H. Wefing. — Sveta družina. G. B. Sassoferato. — V holandski hiši. A. Ostade. — Očakovsko pristanišče. A. Sudkovskij. — London: Thames Embarquement. — Bohinjski ogljari. — Zmagoslavna slovesnost. V. V. Vereščagin. — Gašper Križnik. — Fran Podgoršek. — „Turnček“ v Šmarji na Dolenjskem. — Pred karavanškim predorom na Hrušici: Služba božja za ponesrečene delavce. — Japonci po boju ogledujejo svoje mrličje. — Dr. Karol Lueger, dunajski župan. — E. Combes, francoski ministrski predsednik. — Ruski vojni zrakoplov. — Kuropatkin ukazuje častnikom. — „Navarin“, vojna ladja baltiškega brodograja.

„Dom in Svet“ izhaja prvega dne vsakega meseca. Urednika: dr. Mihael Opeka za leposlovje, dr. Evgen Lampe za znanstvo in ilustracije. — Založnik in lastnik: „Marijan“ št. 1. Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

Naročnina: 9 K, za dijake 6 K 80 h, za Ameriko 25 dolarja, za Italijo 11 lir, za Nemčijo 10 mark. Sprejema lastništvo in upravištvo v „Marijan“ št. 1.

\* „**Katoliški Obzornik**“. Vsebinska 1. zvezka IX. letnika: Dogma. (Dr. Al. Ušeničnik.) Proti radikalni slovenski „omladini“. — Akvilejski patrijarhi za dobe sv. Cirila in Metoda in njih razmerje do slovenskega bogoslužja. (Dr. Jos. Gruđen.) — Skrajni struji v moderni etiki. (Dr. Janez Ev. Krek.) Tolstoj-Nietzsche. — O sodobnem stanju descendentne teorije. (Bogomil Remec.) — Državljanški zakonik. (Dr. Jan. Ev. Krek.) — Narodni radikalizem. (Dr. Al. Ušeničnik.) — Iz svetovne prazgodovine. (Jožef Valiávec.) Uvod. I. Početek vesolstva. — Hrvatsko pismo. (Dr. F.) — „Slovenske narodne pesmi“. (Dr. Aleš Ušeničnik.) — Konvertit dr. Krogh-Tonning o protestantizmu. (Dr. Aleš Ušeničnik.) — Iz književnosti. Vera in veda. (Dr. A. U.) Nove poezije. (A. St.) Job. (D. A. U.) — To in ono. Knjige družbe sv. Mohorja. — Filozofija v hrvaškem jeziku. — „Oesterreichs-Beiträger“. — „Po potih vere“. — Predavanja „Leonove družbe“. — „Slovenska akademična društva“. — „Akademija“. — Romanje. — „Non expedit“. — „Unione nazionale“.

Izdaja „Leonova družba“. — Urejuje dr. Aleš Ušeničnik — Tisk R. Seber nasl. v Postojni. — Naročnina na leto 5 kron. — „Katol. Obzornik“ izhaja štirikrat na leto. Slovensko izobraženstvo naj bi pridno segalo po tem zanimivem edinem slovenskem znanstvenem listu.

\* „**Tamburica**“, hrvaški tamburaški zbornik, je edini strokovni tamburaški list, ki ga izdaje v urejuje Janko Stjepušin v Sisku in velja na leto s tamburaškimi partiturami 8 kron. Izhaja na mesec enkrat in prinaša najmanj po eno najnovejšo tamburaško partituro in zabavno berilo za tamburaše, zborovodje, tamburaška društva in one, ki se zanimajo za tamburaško glasbo. „Tamburica“ nastopi sedaj drugi tečaj in bode prinašala mnogo več in boljših predmetov, zato se priporoča vsem, ki želé napredek tamburaške godbe, da se naroče na ta list. Naročnino sprejema S. Stjepušin v Sisku.

## Razne stvari.

### Najnovejše.

Železniški voz s kopalno sobo je zgradila električna železnica v Prestonu za guvernerja Rhodesije W. H. Milnana. — Jubilej slovanskega učenjaka. Znameniti ruski učenjak in profesor peterburškega vseučilišča Vladimir Ivanovič Lamanski je praznoval 1. t. m. svojo 50letnico kakor profesor Lamanski je na glasu kakor učenjak evropskega ugleda. — Smrt tihotapcev. Pet italijanskih tihotapcev je ob meji Svice presenetil snežni vihar, ki jih je zasul. — Predsednik sodišča v zaporu. Predsednik sodišča v Bratislavi Hasse je v preiskovalnem zaporu, ker je streljal na mladega dečka Lindnerja, hoteč ga radi nekih svojih prestopkov spraviti s sveta. — Gospa p. l. Hervey se posveti gledališču.

**Darovi „Schulvereinu“.** Nemški „Schulverein“ je nabral povodom svojega jubileja 30.000 kron. Tudi več občin je darovalo znatne prispevke med njimi Gradec 2000, Zgornji Trbiž 200 kron. Mnogo občin na kmetih je darovalo zneske po 10 do 50 kron. Najboljši odgovor je: Storimo tudi mi tako in podpirajmo „Družbo sv. Cirila in Metoda“.

**Kuhar angleškega kralja** je znamenita osebnost, ki ima 40000 K na leto, torej toliko ko admiral angleške mornarice. Ta knez med kuharji je star 40 let ter doma iz južne Francije. On ne stanuje v kraljevem gradu, ampak ima v bližini zasebno stanovanje. Prvega zajtrka kraljevega ne skuha on. Pripelje se s kočijo pred kraljevo palačo šele ob 11. uri. Tu dobi v prestorni kuhinji jedilni listek in potem pripravi vse potrebno. Ko je zajtrke gotov, se zopet odpelje ter pride v palačo ob šestih zvečer, da pripravi obed. Drugi del dneva mu je prost.

**Berolinska cestna železnica** je božične praznike prevozila skoraj 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub> milijona oseb. Največ prometa je bilo v soboto, vozilo se je 1 in četrt milijona ljudi; potem pa pride Stefanji dan z 1.196.000 osebami.

**Iz ljubosumnosti je odrezalo** nos neko dekle na Nižje Avstrijskem svojemu ljubcu. Dekle je že dalje časa opazovalo, da ji njen „fantič“ postaja nezvest. Vsled tega je sklenila, da se maščuje. Povabila ga je nekega večera pod svoje okence. Prišel je res, nič hudega sluteč. Ko se je razgovarjal z dekletom, potegne dekle britev ter mu popolnoma odreže nos, da je padel na tla. Nezvesti ljubimec se je z groznim krikom zgrudil ves krvav. Prepeljali so ga na Dunaj.

### Nevesta — darilo za hrabrost.

Japonski cesar je dal svojemu majorju Sajaši, junaku „Griča 203 m“, dar za hrabrost — mlado krasno Američanko kot nevesto. S tem darilom je v zvezi romantična povest. Major Sajaša, ki je bival na Manili, da produci ameriške vojaške razmere, je ondi spoznal krasno igralko, Miss Viola Gillette. Ker je bila mlada dama po posebnem kontraktu zavezana, da odide za pet let v Avstralijo, sta se morala ločiti. Ko je pa je mikado hotel ustreči svojemu majorju, naj si požel, kar hoče, in ko je izvedel o njegovem znanju, je naročil princu Sandanura Fušimi, ki ravno sedaj biva v Ameriki, naj pretрга kontrakt igralko ter je omogočil na ta način majorju, da je dobil nazaj svojo izvoljenko.

**Profesorska.** Profesor X. je za novo leto poslal svojemu prijatelju pismo sledeče vsebine: P. n. l. Naznanjem Vam s tem; da letos ne bom pošiljal novoletnih vočil, ker smatram to za nepotrebno zunanost. Udani prof. X. P. S. l. To priliko naj porabim, da Vam najpriskrbejšje čestitam k novemu letu.

## Društva.

(Društvo „Kamnik“ v Kamniku) priredi na sv. Treh kraljev dan. 6. januarja v dvorani „Kamniškega doma“ „Božični oratorij“ ali rojstvo Jezusovo v živih podobah s petjem in spremljevanjem harmonija. Začetek ob 5. uri popoldne. — Sedeži: 1.—3. vrste po 1 K; 3.—6. vrste po 80 vin.; ostali sedeži po 60 vin. Stojišča po 40 vin.

(Iz Škofje Loke.) Na splošno željo ponovi dekliska Marijina družba na praznik sv. Treh kraljev prelepo igro „Na Marijinem Srcu“. Spored je sledeči: Pet je

jaslice (živa podoba), pred katerimi deklamujejo tri male deklice mične božične pesmice; nastop beračice Bajde (Silvin Sardenko) in pesem istega: „Božična pravljica“. Igra: „Na Marijinem Sreču“ v petih dejanjih. Igralo se bode v prostorih „Kat. izobraževalnega društva“. Pričetek ob 4. uri, konec ob pol 7. uri. Povabljeni so vsi prijatelji Marijine družbe in šolskih otrok. Prostora je za 600 oseb

(Čitalnica v Šiški) je imela 26. dec svoj 27. redni občni zbor. Ker se je dosedanji predsednik g. Fr. Drenik predsedništvu odpovedal, predsedoval je občenemu zboru podpredsednik g. V. Maurer. V priznanje velikih zaslug, ki si jih je pridobil gosp. Fr. Drenik kot predsednik čitalnice v teku 24 let, ga je izvolil občni zbor soglasno častnim članom društva. Delovanje čitalnice je bilo v preteklem letu precej živahno. Priredili sta se dve veselici, sodelovala pa je čitalnica pri dveh zunanjih prireditvah. Udov ima čitalnica 135. Dohodkov je bilo 1261 K, stroškov pa 1234 K. Društveno premoženje znaša 4839 K. Naračenih je bilo 13 listov knjižnica pa šteje do 1500 knjig, od kojih se jih je izposodilo 991. — Pevski zbor šteje 12 rednih pevcev. Ti se oskrbeli tudi cerkveno petje. Občni zbor je izrekel gg. profesorju Žaklju in dr. Jos. Staretu zahvalo za podarjenih 30 knjig. V nov odbor so bili izvoljeni: Predsednikom g. V. Maurer, blagajnikom g. I. Suva, odborniki pa gg. I. Hummer, I. Zakotnik, L. Burja, I. Skarjavec, K. Mohar in K. Javoršek

## Srečkanje.

Kreditne srečke. Glavni dobitek 300.000 kron je zadela serija 2427 št. 84; 60.000 kron serija 2427 št. 75; 30.000 kron serija 2849 št. 61; 10.000 kron serija 618 št. 98; 10.000 kron serija 2223 št. 77; 4.000 kron serija 1080 št. 82; 4.000 kron serija 2907 št. 99; 3.000 kron serija 2367 št. 86; 3.000 kron serija 3147 št. 73; 3.000 kron serija 3147 št. 74; 2.000 kron serija 140 št. 34; 2.000 kron serija 3157 št. 12; 2.000 kron serija 3157 št. 17.

Donavske regulacijske srečke. 140.000 kron je zadela številka 112.550; 48.000 kron št. 134.296; 16.000 kron št. 81.317; 8.000 kron št. 13.182 in 2.000 kron št. 61.318.

Srečke „Avstrijskega rdečega križa“. 60.000 kron je zadela serija 3213 št. 47; 10.000 kron zadeli srečki serija 1611 št. 23 in serija 7822 št. 34.

Brunšvigske srečke. 45.000 mark zadela serija 9122 št. 9; 10.800 mark zadela serija 237 št. 29; 7.200 mark zadela serija 7048 št. 42; 3.000 mark zadela serija 3866 št. 16.

## Kaj pa to?

Spomladi dobé, kakor se poroča iz Inomosta, vsi večji kraji v Pušterski dolini na Tirolskem nove vojaške posadke. V Liencu in Sillianu so že vse tozadevne priprave. Tudi posadka v Bruneu bo pomnožena. Z vsoto gotovostjo se nadalje trdi, da bo več dragonskih polkov premeščenih v kraje ob novi bohinjski železnici. Tudi v Ljubljano baje dobimo dragonski polk. Za presojo mednarodnega razmerja med posameznimi državami je vedno najvažnejša okoliščina, kako se porazdeljene vojaške čete ob mejah. Znano je, da se zmanjšujejo naše vojaške posadke v Galiciji ob ruski meji, kar dokazuje, da so odnosi med našo državo in Rusijo postali prijateljski.

## Korejci za napredek.

V glavnem mestu Koreje, Söulu, se je ustanovilo društvo, ki hoče Korejance premeniti v „moderne“ narod. Člani tega društva se morajo zavezati: 1. Porezati kite; 2. nositi se morajo klobuki po inozemskem vzorcu; a izdelani naj bodo po možnosti v Koreji; 3. obleka naj bo iz barvanega sukna z ozkimi rokavi; dovoljeno je dosedaj običajne dolge in široke rokave po predpisih preosnovati. Vsakdo sme nositi evropsko obleko, a ne sme zanje dati veliko denarja. Člani društva so dolžni skrbeti, da pridobijo mnogo novih udov društvu

\* Slovensko gledališče. Na novega leta dan se je pel popoldne „Dijak prosiak“ še precej dobro; gospod Orželski je bil dobro dispeniran. Gdč. Klemensova in g. Lebeda sta morala svoj duet ponavljati. — Zvečer so igrali „Pot okoli zemlje v 80 dneh“ z istim uspehom, kot v petek. Gospod Nučič je relativno bil najboljši izmed igralcev kot Indijanec. Igralo se je v celoti slabše kot prvič, posebno gosp. Boleska je menda mislil, da igra v kakem dunajskem variete.

Slovensko gledališče. Dne 3. t. m. se je pel četrti Ojegin. Gledališče je bilo slabo obiskano. G. Betetto je moral pesem starega kneza ponavljati, pel jo je res lepo — a opozorili bi ga, da kot starih ne sme nastopati kot mladenič. G. Orželski je briliral s svojo arijo pred dvobojem; tudi g. Oufednik v naslovni uloži je bil prav dober.

najboljše uloge. Prikupljiva zunajnost gd. Klemensove se je popolnoma skladala z njenim ljubkim glasom; gdč. Stolzevo je pela prav dobro, samo malo več piano bi želeli. Gdč. Kečvarjeva je svojo malo in težko ulogo dobro pogodila. Zbor je zadovoljal.

## Telefonska in brzojavna poročila.

Tokio, 4. januarja. (K. u.) Nogi poroča sledeče kapitulacijske pogoje: Vsi ruski vojaki, pomorščaki, prostovoljci, vladni uradniki posadke in portarturske luke oddidejo v ujetništvo. Vse baterije na utrdbah, bojne in druge ladje ter čolni, streljivo, konji, vsa vladna poslopja in predmeti, ki spadajo zraven se oddajo Japonski v sedanjem stanju. Ako bi se pa to stanje potem kaj izpremenilo in kaj razdejal, so pogajanja neveljavna. V zagotovilo, da se bodo res držali teh pogojev, naj Rusi umaknejo svoje posadke iz utrdb Jenšan, Šasancušan, Taancušan ter iz gričevja jugovzhodno od teh utrdb do tričetrt na 12 opoldne. Izroče naj zaznamek portarturskih utrdb in njihove leže, in karte, na katerih so zaznamovane mine na kopnem in na morju ter vsi nevarni predmeti. Nadalje se zahteva tabela o sestavi in ureditvi armadne in pomorske službe, ki naj natančno označi šarže in dolžnosti častnikov; nadalje lista vseh parnikov in ladij vsake vrste, število moštva in število civilistov. V očigled hrabrega odpora Rusov se dovoli armadnim in pomorskim častnikom in uradnikom, pridržati si meče, vzeti seboj svoje privatno imetje, kolikor ga potrebujejo za življenje. Častniki in uradniki dobe dovoljenje, da se vrnejo v domovino. Zavezati pa se morajo pismeno pod častno besedo, da do konca vojske ne bodo prijeli za orožje ter ničesar storili proti Japonski. Vsak častnik sme vzeti seboj enega slugo. Podčastniki, prostaki, prostovoljci se zbere v uniformah z listki s svojim imetkom na prostoru, ki ga bodo določili Japonci. Ruski sanitetni oddelki se pridržijo toliko časa, dokler bode jih potreba za postrežbo bolnih in ranjenih ujetnikov.

Cifu, 4. jan. (Reuterjev biro.) Zadnja dva dni ni bil oddan noben strel. Grom topov, ki se ga je slišalo, je prihajal od tod, da so Rusi pogнали v zrak ladje, hiše in doke. Razstreljanje vojnih ladij je bilo silno težavno, prirediti je bilo treba več eksplozij, da se jih je razdejal. „Sebastopol“ je prišel goriti ter se je popolnoma nagnil. Vhod v pristanišče je vsled poglobljenih ladij zaprt. Le malo število popolnoma utrujenega moštva je še ostalo, ki se je vdalo, in le žalestne razvaline pridejo Japoncem v oblast. Od lepih javnih zgradb ni ostalo v Port Arturju ničesar.

London, 4. januarja. V Port Arturju ni kamen na kamnu. Rusi so pred kapitulacijo razstrelili vsa javna poslopja, arzenale, skladišča, ladjedelnice itd. — Sežgali so vse zaloge v skladiščih. Port Artur je podoben mrtvemu mestu. Vse je kup razvalin.

London, 4. januarja. Zadnji čas Rusi v Port Arturju tudi vseh mrličev niso mogli pokopati. Zrak je bil radi tega že kužen.

Pariz, 4. januarja. Ruski kapitan Klado, ki je prišel k razsodišču, se je izjavil nekemu časnikarju: „Vladivostok še imamo. Sedaj moramo skrbeti, da dobimo premoč nad Japonci na morju za vsako ceno. Padeč Port Arturja je sicer hud udarec za Rusijo, a ni odločilen za izid vojske.“

Peterburg, 4. jan. Car je odgodil vsa nadaljna pregledovanja čet ter se je danes vrnil v Peterburg.

Peterburg, 4. jan. „Rus“ piše: V tem trenutku se ruski narod niti za trenotek ne sme udati obupnosti. Vlada in narod morata vse storiti, da bode sovražnik poražen.

Peterburg, 4. januarja. „Novoje Vremja“ piše: Port Artur je padel, čast in slava pa stojita po konci v prejšnji visokosti.

Tokio, 4. januarja. Od Port Artur obleg. jap. armade pojde le en del na pomoč Ojami. Mnogo vojakov potrebujejo Japonci za to, da trdnjavo s številnimi utrdbami dobro zasedejo, da jih Rusi nekega lepega dne ne presenetijo.

London, 4. jan. Baltiške brodovje čaka pri Madagaskarju na daljna povelja.

Gradec. Danes je bilo v deželnem zboru predloženo poročilo finančnega odseka ustanovitvi spodnještajarske poljedelske šole s slovenskim učenim jezikom. Ta zadeva je velike važnosti, ker je to pogoj slovenskih poslancev, da obstrukcijo ustavijo.

Mirna, 4. januarja. Županom izvoljen Mihael Strah, svetovalca sta Anton Cuber in Jožef Kaferle.

Budimpešta, 4. jan. Danes dopoludne se se zbrali na dvoru v ceremonijski dvorani poslanci, opravljeni v maž. narodni noši. Opozicije ni bilo. Značilno je, da letos po službi božji na orgljah niso igrali „Bog ohrani!“ kakor doslej vsako leto, ampak ogrsko narodno himno. Tudi črneželte zastave ni bilo na drogu pred dvorcem.

Budimpešta, 4. jan. Cesar je v svojem govoru obžaloval, da je same en del drž. zboru predloženih zadev bil rešen in da je del zbornice delo oviral. Parlamentarni boji so dosegli tako kritično višino, da ni upati, da bi drž. zbor sedaj izvršil svojo ustavno dolžnost. Dati je torej treba narodu priliko, da pokaže svojo voljo in zavzame stališče napram tem dogodkom. Kralj upa v politično modrost narodovo. Medsebojno zaupanje je pogoj ustavnega življenja. Narod naj pokaže svojo voljo, če je zadovoljen da se to skuša razdirati. Radi tega je drž. zbor predčasno razpuščen.

Budimpešta, 4. jan. Cesar je razpustil ogrski drž. zbor.

Dunaj, 4. jan. Danes je Gautsch zopet konferiral z mnogimi vplivnejšimi politik.

Dunaj, 4. januarja. Državni zbor bo sklican dne 23. januarja.

Reka, 4. januarja. Promet med Reko in St. Petrom je zopet otvoren.

Reka, 4. jan. Nadvojvodi Jožefu je boljše, vendar je še jako slab.

Hamburg, 4. januarja. Redbna Pichler, obstoječa iz 4 oseb, se je ponoči po nesreči zadušila s plinom.

## „SLOVENEČ“ se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah ozir. trgovinah:

Bizjak Ivan Bohoričeve ulice 10.

Blaznik Lovro, Stari trg 12.

Blaž N., Dunajska cesta 12.

Brus Maks, Pred škofijo 12.

Cesinar Lovro, Kolodv. ulice 33.

Dolenc Helena, Južni kolodvor.

Elšner Marija, Kopitarjeve ulice 1.

Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.

Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.

Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.

Kristan Ivan, Recljeva cesta 24.

Kuštrin Agneza, na Bregu 6.

Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4.

Omejo Terezija, Karlovska cesta 32.

Pihler Ivana, Kongresn trg 3.

Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.

Saje Ant., Dunajska cesta 19.

Sever Mar., Gosposke ulice 11.

Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.

Swatek Jos., Mestni trg 25.

Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.  
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.  
Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg.  
Veseli Andrej, Prešernove ulice 20.  
Vrhovo Ivan, Sv. Petra cesta 52.

## Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

| Dni | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm | Temperatura po Celziju | Vetrovi   | Noba       | Padavina v mm. |
|-----|----------------|-----------------------|------------------------|-----------|------------|----------------|
| 3   | 9. zveč.       | 742,9                 | -10,2                  | sr. svzh. | del. jasno |                |
| 4   | 7. jutro.      | 740,8                 | -11,5                  | sl. jug.  | " "        | 0,2            |
|     | 2. pop.        | 738,5                 | -6,0                   | brezvetr. | obl.       |                |

Srednja včerajšnja temp. -10,3°, norm. -2,7°.

## Dunajska borza

dne 3. prosinca.

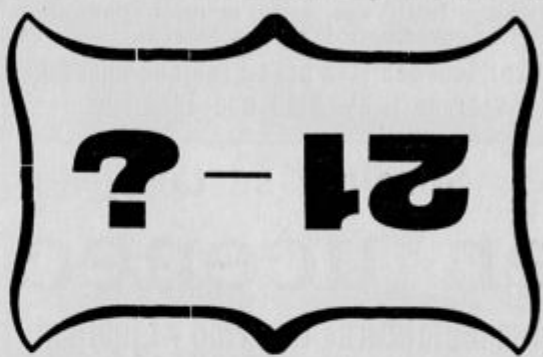
|                                       |           |
|---------------------------------------|-----------|
| Skupna 4% konv. renta, maj-nov.       | 100,20    |
| Skupna 4% konv. renta, jan.-julij     | 100,20    |
| Skupna 4 2/2% pap. renta, feb.-avg.   | 100,40    |
| Skupna 4 2/2% sreb. renta, april-okt. | 100,45    |
| Avstrijska zlata renta                | 119,55    |
| Avstrijska krona renta 4%             | 100,35    |
| Avstrijska invest. renta 3 1/2%       | 91,35     |
| Ogrska zlata renta 4%                 | 118,65    |
| Ogrska krona renta 4%                 | 98,10     |
| Ogrska invest. renta 3 1/2%           | 88,90     |
| Delnice avstro-ogrsko banke           | 16,26     |
| Kreditne delnice                      | 679,75    |
| London vista                          | 239,70    |
| Nemški drž. bankovci za 100 mark      | 117,50    |
| 20 mark                               | 23,49     |
| 20 frankov                            | 19,10 1/2 |
| Italijanski bankovci                  | 95,30     |
| Cekini                                | 11,30     |

## Tržna poročila

od dne 3. januarja 1905.

Budimpešta. Pšenica za april 20,26 do 20,28; rž za april 15,76 do 15,77; oves za april 14,32 do 14,34; koruza za maj 15,14 do 15,16.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno mrtvo. Prodaja 14.000 met. stot., homaj vzdržona. Druga žita nespremenjena. Vreme: jepo.



## Samo za 60 kr.

1/2 kile gosjega perja.

To gosje perje je sivo, popolnoma novo, z roko skubljeno, gotovo za porabo. 1/2 kile stane samo 60 kr., boljše kakovosti samo 70 kr. Pošiljate na poizkušnjo s 5. kg se razpošiljajo po poštne povzetju. I. Krassa, trgovina s posteljnimi perjem, Smichov pri Prahi (810). Zamena dovoljena. 17 1-1

## Mebilirano

## mesečno sobo

išče

boljši rokodelec.

16 1-1

Ponudbe sprejema upravnistvo „Slovenca“.

## Kavarna

lepo urejena

brez konkurence, se radi odpotovanja takoj proda v nekem mestu na Kranjskem.

Pojasnila daje gospa Novotny, Dunajska cesta, Ljubljana. 19 3-1

**Pasti** za podgane, dihurje krte, miši itd.  
patentirani najnovejši ameriški sistem  
prodaja in razpošilja trgovina 2088 26-9  
**STREL v Mokronogu, Dolenjsko.**  
Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

Št. 44.355

## Prostovoljna javna dražba.

15 2-1

V soboto, dne 7. t. m. vršila se bode ob navadnih uradnih urah v hiši št. 3 v Bethovnovih ulicah prostovoljna

## javna dražba

različnega pohištva, sobne in kuhinjske oprave, obleke, perila in druge.

Kupci se vabijo z dostavkom, da se bodo dražbeni pogoji pred pričetkom dražbe navzočim naznanili.

## Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 2. januarja 1905.

# Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,  
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporočila slamozeznice, mlatilnice, čistilnice, gepelne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Daje: Sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfaltrane in svinčene cevi za napeljavode, razne tehtnice z uteži, štedilnike vselvrst, kuhinjsko opremo, nagrobne križe, nakovala, privijake, žage, kotle za kladjo iz žganja.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski mavce.

Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe-  
676 52-37 cerijskega blaga.

**Odlikovan**  
**z zlato medaljo**  
na razstavi v Parizu l 1904



## Dragotin Puc

tapefnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18,

zvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela, er ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka, 884 34

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Sprejme se takoj  
**en učenec**  
za manufakturno trgovino v Ljubljani.

Tisti mora biti pod nadzorstvom svojih staršev.

Kje, pove upravništvo. 2194 3-3

## Prodajalka

z dobrimi izpričevali se sprejme  
v trgovino na deželi.

One, ki so zmožne samostojno voditi  
prodajalno, imajo prednost.

Ponudbe sprejema upravništvo „Slovenca“  
2189 3-3

## Istrska vina

lastnega pridelka,

**== nova, ==**

muškatelj, belo, rdeče in te-  
ran. Specijaliteta: belo vino za svetle  
maše.

Dobiva se edine-le pri pridelovalcu in  
lastniku vinogradov Antonu Ferlan di  
Giorgio, Rovinj Istra. 2053 20-8

2132 10-7

**Proda se**

prostevaljino na Spodnjem Štajarskem  
se nahajajoča, dobro idoča čez 70 let stara

## usnjarija

z zalogo blaga vred.

K isti spadajoča poslopja so močno zidana  
in dobro ohranjena; krog odjemalcev je  
veliki; usnjarija je od železnice in pošte od-  
daljena 5 minut, leži pri farni cerkvi in blizu  
šole; z usnjarijo je tudi združena prodaja  
drobnega špecerijskega blaga.

Naslov pove upravništvo Slovenca!

Oblastveno dovoljena

2120 8-5

## popolna razprodaja

radi opustitve trgovine

**UR** zlatih, srebrnih, nikelnastih, je-  
klenih; dalje ur z nihalom, sten-  
skih in budilk *pod tovarniško ceno*

pri

**FRIDERIK HOFFMAN-u**, Ljubljana, Dunajska c. 12.

Popravila se sprejemajo kot doslej.

Popravila se sprejemajo kot doslej.

Popravila se sprejemajo kot doslej.

Stanje vlog 30. nov. 1904:  
čez 10 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,  
sedaj: Kongresni trg  
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 30. nov.  
l. 1904: čez 42 milj. kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

## Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delav-  
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-  
poldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako, da  
sprejme vložnik od vsacih vloženih  
100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. nov. 1904: K 10,586.128-71. Denarni promet do 30. nov. 1904: 42,500.883-08.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.  
Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1904.

Dr. Ivan Susteršič,

predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,

podpredsednik.

1-12

2047 8

Josip Jarc,

veleposesnik v Medvodah.

Oborniki:

posesnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,

stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,

veleposesnik v Ljubljani.

Matija Kolar,

župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,

svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Francišek Leskovic,

zasebnik in blag. Lj. pos.

Karol Pollak,

tovarn. in pos. v Ljubljani.

Greg. Slibar,

župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,

profesor bogoslovja v Ljubljani.

## Knjigarna

## J. Krajec nasl.

v Rudolfovem

priporočila iz lastne zaloge

## spise Krištofa Šmida.

Do sedaj so izšli sledeči zvezki:

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Posl. P. Hugolin Satt-  
ner. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- II. " Jozafat, kraljevi sin Indije. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi  
natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- III. " Pridni Janežek in hudobni Mihec. Posl. F. Flor. Hro-  
vat. Mehko vezan 80, trdo 1 K.
- IV. " Kanarček, Kresnica, Kapelica v Gojzdu. Posl. P. Hu-  
golin Sattner. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- V. " Slavček. — Nema deklica. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko  
vezan 40, trdo 60 v.
- VI. " Ferdinand. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60,  
trdo 80 v.
- VII. " Jagnje — Starček z gore. P. Flor. Hrovat. Mehko ve-  
zan 70, trdo 90 v.
- VIII. " Pirhi. — Ivan, turški soženj. — Krščanska obitelj  
(družina). Posl. P. F. Hrovat. Mehko vez. 60, trdo 80 v.
- IX. " Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Posl. P. Flor.  
Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- X. " Ludovik, mladi izseljenec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko  
vezan 60, trdo 80 v.
- XI. " Najboljša dedščina. — Leseni križ. Posl. P. F. Hrovat.  
Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- XII. " Roza Jelodvorska. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo  
v Ljubljani. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XIII. " Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 60, trdo 80 v.

Spisi Krištofa Šmida se bodo nadaljevali. Name-  
njeni so naši mladini ter so bili čestokrat pri-  
poročeni od raznih strani. Primerni so kot darilo  
ob vsaki priliki, zato je tudi na zahtevanje ve-  
zemo v primerno obliko.

Odlikovan

z zlato kolajno in  
časno diplomu  
v Parizu.



479 84

## ANTON PRESKER

krajač v Ljubljani,  
Sv. Petra cesta št. 30

se priporoča preč. duhovščini  
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga  
po nizkih cenah.

Opozarja na velike svoje  
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-  
večji izbiri po najnižjih cenah



obavitelj malform av strlakaže društva železnih uradnih

Oklopju slična barva za

zidovja, katere boja je nespremenljiva, sta-  
apna in vremena, ter neodkrasljiva, je priporočljiva  
posebno stavbinskim podjetnikom, zidarskim mojstrom,  
hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da  
lahko vsakdo sam z njo prevleče vnanje dele poslop-  
jinega zidovja. Edina prodaja pri trdnici BRATA  
EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.  
Vnanja naročila proti povzetju. 534 10 11-8

535 52-40

Samo  
6 dn



## Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki  
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna  
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

**ED. ŠMARD**

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,  
v novi hiši »Kmetke posojilnice«, nasproti znane go-  
stilne pri »Figovcu«.



**Pijte**  
**Klauerjev**  
**„Triglav“**

najzdravejši vseh likerjev.

5441 50-122

Iščem

za deželo izurjeno in pošteno

**kuharico**

do 35 let staro, da bode tudi druga primerna  
dela opravljala. Mesečna plača 16 do 20 K.

Naslov pove iz prijaznosti upravništvo  
„Slovenca“.

2161 7-5

1122 100-54



**Zahtevajte**  
brezplačno in franko

maj ilustrovani cenik z več

ko 600 podobami

ur, zlatega in sre-

brnega blaga

in godbenih reči

**Hanns Konrad**

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Celiko

gld. 250.

Prava amer. aik. remontir-ura s sidro,  
sistem Koskopf patent v trpežnem futralu  
in jelenovega usnja s eleg. veržico in aik-  
lja in privetkom, komad

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.  
Zavarovanja za izgube pri zrebanjih pri izrebanju najmanj-  
šega dobitka. — Promese za vsako zrebanje.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

**„MERCUR“**

l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih  
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih  
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosledni kolikor  
je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih  
glavnin.

18 150-2

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.